

nega stanovanja in del pisarn gospoda deželnega predsednika natlačeni odličnih gostov, gospej in gospodičen. Plesalo se je od 9. ure do obilo 11., potem pa so se gostje vsedli k pogrnenim bogato obloženim mizam v dveh dvoranah in 2 sobah družega nadstropja, kjer je bilo prostora za več kot dvesto oseb. Po 2. uri nadaljeval se je ples in je trajal do poznega jutra. Vesela družba ni mogla prehvaliti lepe vredbe, velike ljubeznjivosti gospoda predsednika in njegove soproge in pa v vsakem oziru izgledne in bogate postrežbe. Razlike političnih strank zginile so ta večer po vsem in vladalo je med vladi prijazno in nje nasprotno stranko najlepše soglasje, vsi strinjali so se v hvali in priznanji odlične gostoljubnosti gospe in gospoda predsednika.

— Državni zbor prične zopet svoje zborovanje s sejo zbornice poslancev, katera bo danes teden, v sredo dne 30. januarja. Na dnevni red postavljen je predlog zakona o skladiščih poleg predloga bivšega poslanca dr. Kaicel-a, in pa poročilu budgetnega odseka o polajšavah pristojb in pri preličenji posojil.

— Letni somenj šentpavelski v Ljubljani ni bil tako dobro obiskan, kakor je ta somenj navadno druga leta, deloma zaradi slabega vremena — sneženja — deloma zaradi družih bližnjih somnjev, ki so bili na ta dan. Na živinski somenj prignalo se je 1216 glav. Kupčija pa je bila malo pomenljiva, ker so živini, razun pitanih volov, cene sila nizke. — Pa tudi kupčija v drugih strokah bila je malo pomenljiva.

— Zgradba novega gledališča ljubljanskega. Ta teden bode zgotovljen tudi drugi načrt za gledališče, katerega delata inženirja Hrasky in Walter pri deželnem odboru; morebiti, da doide tudi še tretji, z Dunaja obljubljen načrt. Po sklepu deželnega odbora bodo načrti za gledališče v pisarni deželnega odbora v prvem nadstropji na ogled razpostavljeni s prihodnjo soboto počenši do ponedeljka popoldne. V ponedeljek popoldne ob 2. pa se zbere posebna enketa strokovnjakov, katere bode poleg deželnega odbora, imenovala c. kr. vlada, mestni magistrat, kranjska hranilnica, gledališko društvo, ki bodo imeli nalogo izreči se o pripravnosti, oziroma nepripravnosti predloženih jim načrtov. Nadjamo se, da se takoj sedaj, dokler je še čas, staknejo vse napake bodi si glede pripravnosti, lepote, varnosti ali tudi višine stroškov, katere ima prizadeti zgradba novega gledališča tako, da ne doživi Ljubljana tako žalostne skušnjaje, kot je ona, ki se je ravnokar doživela pri letos otvorjenem, krasnem in dragocenem novem dunajskem dvornem gledališču, pri katerem bodo samo neizogibne poprave po sedanjem proračunu stale en milijon goldinarjev, preden pa se poprave zgotovijo znajo se pa stroški narasti tudi na dva milijona. V Ljubljani merimo sicer z vse drugim merilom, gledališčina zgradba ne sme stati več kot 190.000 goldinarjev in nadejamo se, da se ta proračun na škodo dežele nikakor ne bode prekoračil.

— Veliki dobitok na Taisz-srečko 100.000 gl. zadel se je na Kranjskem in sicer je bila srečka last bivšega trgovca v Kamniku Nastran-a, kateri jo je zastavil g. Fran Ferlin-u trgovcu v Kamniku. Gospod Ferlin in Nastran sta se poravnala tako, da vsak dobi polovico, t. j. vsak 50.000 gl. — Ker pa Nastran-a zastopnik g. dr. Pirnat zahteva obljubljeno nagrado 10.000 gld., torej stvar še ni končno dognana.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Hrvatska. — V Zagrebu je minuli teden zopet hudo vršalo, ker je zopet na dan prišla velikanska goljufija. Zagrebskega župana namestnik Kalabar, predna nič prišli trgovec, bil je ob enem vodja tamošnje zavarovalnice „Croatia“ po imenu. Ta mož je v teku par let izneveril zavarovalnici 14.000 gld., vrh tega pa je izdal ponarejenih menic za naj manj 25.000 gld. — novejša poročila celo trdijo, da je njegovih menic izdanih za 50.000 gld., samo da je med temi tudi nekoliko s pravimi podpisi. Členi zavarovalniškega vodstva imeli so Kalabarja že dalj časa na sumu, da je v zavarovalniški blagajnici primanjkljaja 14.000 gld., pa Kalabar bil je bolan in z boleznijo si je vedno izgovarjal in lagal, dokler ni bila mera polna. Svoje posestvo prepisal je na ženo in zadnji čas preselil se je iz Zagreba v svojo hišo na kmetih, ko vsi prejšnji koraki niso pomagali, obstal je, da je izneveril 14.000 gld. in ponujali so mu tovariši v vodstvu, da se stvar tihoma poravnava, ako zastavi zavarovalnici svoje posestva, pa je obstal, da je izdal tudi še več ponarejenih menic, hoteli so ga dejati v zapor, kateremu se Kalabar odtegnil s samoumorom. — Žena umrlega je potem prejeto posestvo prepustila zavarovalnici in je s tem pomirila javnost. — Čudno je res, da je Ogersko-Hrvatska tako bogata velikanskih izneverjenj.

Srbska. — Kralj se še ni odločil za presnovo ministerstva. Čuje se da se ima izdati nov volilni red na podlagi nove ustave, ugiba se samo, ali tega izda kralj sam, ali pa načrt predloži skupčini v posvetovanje in sklepanje.

Romunska. — „Agenze Havas“ poroča z Odese, da bode podpredsednik romunske zbornice koj po njenem sestanku zahteval, da se dene prejšno ministerstvo Bratiano na zatožbo in da se zbere parlamentarna enketa, ki bo imela preiskavati uprave naredbe onega ministerstva.

Bolgarska. — Princesina Clementina, mati knezova vrnila se je nazaj v Sofijo in je bila sijajno sprejeta. Knez in njegova vlada prišli so v nasprotje s sinodo, samoupravno pravoslavno cerkveno oblastjo, zato ker to trdi, da se knez očividno nagibava na katoliško.

stran, sinoda pa, kakor se vidi, mnogo bolj gori za ruskega cara, načelnika pravoslavne cerkve, kakor pa za novega, po velevlastih ne pripoznanega kneza Koburškega.

Laška pripravlja nov, zelo izdaten davek na železniške vožne karte.

Papežev konsistorij odložen je zopet do mesca marca. — Časniki poročajo, da kmalu pride na južno Laško ruska carica in da je tam obišče vojvoda Cumberlandski.

Italijansko vojno ministerstvo pripravlja osnovo posebnega ženijskega ravnateljstva za brambo morskih obrežij. Na čelu temu ravnateljstvu bode general Sonnaz. — Italija si jako prizadeva, da bi si pridobila več upliva v orijentu. Sedaj je začela po iztočnih deželah snovati italijanske učilnice. Dotična pogajanja s Turčijo neso imela najboljšega uspeha. Zadnji čas so pa osnovali v Pireji italijansko šolo s šolskim vrtom. V Tunisu tudi hočejo osnovati več novih šol, ne da bi se poprej kaj pogajali o tem.

Nizezemska. — Kralj Viljem, katerega so že pretekli teden devali na zadni zdihljaj smrtne postelje, je zopet nekoliko okreval in tudi izrek zdravnikov, da je boljšanje zdravja njegovega samo gotovo znamenje bližnji smrti, ga ni ostrašil, zato je pa tudi odločno ugovarjal, da bi se postavilo po ustanovi za slučaj nezmožnosti vladarjeve, določeno vladarstvo.

Ogerska vladna stranka je sklenila, da bode glasovala za vse določbe vojnega zakona, ki se tičejo prostovoljcev. Ravno tako bode nazadnje tudi še popustila terjatev, da bi Ogrji imeli teoretični častniški izpit v madjarščini, ker sta se ministerski predsednik in brambeni minister odločno izjavila proti takej doložbi. Ogerska zbornica poslancev bode torej vojni zakon vsprejela v tej obliki, kakor ga je avstrijska. Razločka torej ne bode družega, kakor da so na Dunaji stvar hitro rešili, v Budimpešti je pa bilo mnogo govorjenja v klubih, odseku in v zbornici.

Ruska. — V prestolnici ruske se vedno določneje govori, da odstopi minister notranjih zadev grof Tolstoj. Mož tudi ni trdnega zdravja in je poslednja leta bil večkrat zaradi bolezni na dopustu. Šel bi že bil davno v pokoj, da ga ni car vedno odgovarjal. Sedaj pa car nekda nema vanj več tolikega zaupanja, torej je verjetno, da odstopi. Kdor bode njegov naslednik, o tem seveda se še ugiblje.

Ruski listi prorokujejo, da bode razpor bolgarske vlade s škofi imel resne posledice. Narod je zaradi tega jako razburjen in je verjetno, da v kratkem bukne ustaja. Take vesti so se pa zadnja leta večkrat širile o Bolgariji po ruskih glasilih, toda dosedaj se neso obistinile, zatorej imamo prav, če nemamo prave vere v vsa ta prorokovanje.

Egiptska oblastva bila so poslala Sela v Chartum, da bode poročal o tamošnjih odnošajih. Sel se je že

vrnil v Suakim, kamor je prišel iz Kartuma v 24 dneh ter je prinesel pismo od ujetega Slatina beja. Izvedel je, da je Lupton v ujetništvu umrl. Po Kartumu se govori, kakor poroča Sel, da so ekvatorijalne pokrajine v rokah Mahdija. O Eminu paši ni mogel nič gotovega izvedeti. Vsi v Kartumu ujeti Evropejci so pa zdravi.

Nemškemu državnemu zboru se je že predložila predloga glede Vzhodne Afrike. Vlada zahteva dva milijona mark za zatiranje trgovine z robi in za varstvo nemških interesentov. Imenoval se bode državni komisar, ki bode imel izvrševati potrebne naredbe. Nemška vlada se bode držala dosedanje kolonijalne politike, katerej je prejšnja leta pritrdil državni zbor. Nemškim podjetnikom v Afriki vlada ne zagotavlja nobenega dobička, temveč jih hoče samo varovati pred napadi.

Z Dunaja. — Državni zbor prične z nadaljevanjem svojega delovanja danes teden dne 30. januarja. Prve seje bodo gotovo manj pomenljive, ker mora pred vsem budgetni odsek končati posvetovanje državnega proračuna, za kar je treba še 6–10 sej, tako da se sme začetek budgetne razprave pričakovati za drugo polovico meseca februarja. — Cesar in cesarica bila sta namenjena s svojim dvorem začetkom februarja preseliti se za nekaj časa v Budin, pa novejši čas nastala je govorica da bi se znal ta odhod odložiti zato, ker se ogerski vseučilišniki pripravljajo razsajati v znamenje nevolje zoper nov vojni zakon.

Že dalj časa vrše se v najvišjih krogih vojaštva posvetovanja, ki so v zvezi z novo vojno postavo in pa z oboroženjem vojne z novim orožjem. Ta posvetovanja vrše se večinoma pod predsestvom cesarjevim ali pa gotovo v navzočnosti nadvojvoda Albreht-a. —

Minule dni došli so na Dunaj nenavadni gostje: najprej dve črnogorski princesinji, ki potujejo v Petrograd. Malo kasneje pa knez Aleksander Battenberški, ki je osebno prinesel na Dunaj nazaj avstrijske rede svojega umrlega očeta. Cesar in nadvojvodi z nadvojvodicami sprejeli so te goste s posebno pozornostjo in cesar jih je počastil s posebnimi, v ta namen priredeni obedi.

Cesarjevo ročno pismo do ministra bogočastja določuje, da vprihodnje pristaja škofu krakovskemu dostojanstvo knežovo in pa naslov „knezoška“.

V krogih nemško-konservativne stranke pričelo je nekako ureti. Lienbacher, Zallinger in nekoliko njihovih pristašev se ne morejo potolažiti, da se je za minulo jesen namenjem shod avstrijskih katolikov odložil do spomladi in trdijo, da se je s tem zopet za negotov čas zavlekel šolski predlog kneza Lichtenstein-a ter zahtevajo, da se stopi proti vladi z odločnem „ali, ali!“ — Tem ojstrim glasovom nasproti spisal je novi Gornjeavstrijski, konservativni državni poslanec dr. Ebenhoch v dveh spisih, v katerih prvim sviri pred vsakim nepremišljenim korakom, v drugi pa priporoča vsim nemškim konservativistom, naj se bolj gibajo in pa zveze snujejo. Gotovo je le eno, da ne Lienbacher in ne Zallinger do sedaj

nista pokazala, da bi smela ono žilico, katera vodi do političnih uspehov, ker vedno le brez ozira na neizogibne zapreke tišita z glavo skozi zid.

Dosedanje glasilo nemške konservativne stranke „Vaterland“, — na Dunaji izhajajoč dnevnik — preosnovava se v toliko, da postane nemško glasilo vsih avstrijskih konservativcev.

S Prage. — Minulo soboto dne 19. t. m. imel je deželni zbor češki zadnji sejo v tej dobi šestletnega zasedanja.

Zanimiva bila je ta doba posebno zato, ker je to prva cela doba, v kateri je petih šest let delovala češka narodna večina. V zadnji seji zahvalil se je knezoškof, grof Schönborn, cesarskemu namestniku baronu Krauss-u in pa deželnemu maršalu knezu Jurju Lobkovic-u. Nato je deželni maršal Lobkovic izrekel zahvalo deželnemu namestniku, pri tej priliki navedel je predsednik zbornice najbolj pomenljiva dela, katera je zvršil deželni zbor v teku minulih šestih let. Omenjal je obžalovanje nenavzočnosti nasprotne stranke.

Ne ravno primerno bilo pa je vedenje mladočeške stranke v zadnji seji in tudi v nekaterih prejšnjih sejah. Izrekoma je vedno očitalje mladočehov bolelo vodjo naroda dr. Rieger-ja, ker dobro previdi, v koliko kvar je narodu češkemu vedno neopravičeno in nesnovano grdenje večine narodnih zastopnikov po govorih in listih mladočeške stranke.

Ves češki narod ima več kot preobilno posla s svojimi nemškimi nasprotniki, — to pa kar delajo mladočehi, mora končno peljati do razrušenja sedajne večine državnega zbora. Nekako milo vskliknil je stari dr. Rieger, ako on sprevidi, da je njegovo delovanje narodu v škodo, bode odstopil rad z odra političnega delovanja, — boji se pa in ne dvomi, dá bode početje mladočehov narodu v veliko škodo. Čehi bodo to pač prestali in se bodo zmodrili zopet, ko se prepričajo zlih nasledkov, ali bode pa to mogoče prebiti tudi malemu slovenskemu narodu in pa drugim slovanskim državljanom, — ako sedajna večina državnega zbora propade, to je drugo vprašanje.

In prav v zadnji seji oglasil se je zopet dr. Gregr z očitanjem, kakor bi se bile odobravale Gautsch ove šolske naredbe; poročevalca večina sta sicer prav krepko odbila grdo sumičenje Gregr-jevo, pa vtis je bil splošen ta, da so o tem grdenjem mladočehi že pripravljali agitacijo za prihodne deželnozbornske volitve.

Nemško. — Knez Bismark se maščuje zavolj opravičenja profesorja Geffken-a sedaj s tem, da objavlja dopisovanje njegovo in pa baron Roggenbachova, ker sta bila oba naj bolj zaupna prijatelja pokojnega cesarja Friderika. Sedaj Bismark uporablja v svoje namene sicer liberalno „Kölnische Zeitung“, katera rada po-

streza tudi našim avstrijskim žido-liberalcem. Bismark se nadeja, da s tem objavljenjam ob veljavo spravi Geffken-a in Roggenbach-a, zato ker diha iz onega dopisovanja očitvidno sovraštvo zoper kneza Bismarka in pa enako zoper notranjo, kakor unanjo politiko Bismarkovo, najhujši udarec pa mislijo pristaši Bismarkovi založiti Geffken-u in Roggenbachu s tem razkritjem zato, ker sta se v svojem dosedanjem političnem delovanju oba kazala kot stroga in merodajna pristaša konservativnih načel, v svojem dopisovanju in pa v tesni zvezi s pokojnem cesarjem Friderikom pa se kažeta v svitu največjega liberalizma. Tedaj javnosti pride vendarle na dobro, ako si visoki gospodje pred vsem svetom — perejo umazano perilo.

Francoska. — Zadnji nedeljo bilo je v pariškem volilnem okraju zopet več volilnih shodov za v dan 27. tm. prihodno nedeljo predstoječo volitev v parlament. Pri enem teh shodov zmagovali so pristaši Boulanger-jevi s toliko silo, da so preprečili zborovanje Jaques-a prijaznih volilcev. V obče pa je konečni izid volitve po vsem negotov, ker volilci velikega mesta so v večjem številu pristopnim agitacijam z gotovim denarjem, in deluje se tudi na obeh straneh z denarjem, ker sploh se sodi, da Boulanger deluje s pomočjo monarhističnega, izrekoma napoleonističnega denarja, nasprotni in republikanski kandidat Jaques pa je vodja velikih tovarn, ki zapoveduje mnogobrojnemu poslušnemu mu osobju, denarje pa ima na razpolaganje deloma sam, deloma pa mu gotovo prihaja pomoč tudi od sedajne republikanske vlade in pa od bogatih judov, katerim sedajna vlada daje mnogo mastnega zaslužka. Ves svet bode toraj zelo radoveden pričakoval vzida imenitne volitve v prihodno nedeljo.

Žitna cena

v Ljubljani 19. decembra 1888.

Hektoliter: pšenice domače 5 gold. 85 kr. — banaške 7 gold. 32 kr. — turšice 5 gold. 70 kr. — soršice 5 gold 75 kr. — rži 5 gold. 30 kr. — ječmena 4 gold. 39 kr. — vsa 4 gold. — kr. — ajde 4 gold. 22 kr. — ovsa 2 gold. 44 kr. — Krompir 2 gold. 50 kr. 100 kilogramov.

V Kranju 12. novembra.

Hektoliter: Pšenica 6 gold. 18 kr. — Rž 4 gold. 55 kr. — Oves 2 gold. 60 kr. — Turšica 4 gold. 54 kr. — Ječmen 1 gold. 22 kr. — Ajda 4 gold. 22 kr. — Slama 100 kilogr. 1 gold. 60 kr. — Seno 2 gold. — kr. — Špeh 1 kilogr 44 kr.